Museets bilsamling utökad

I Tekniska museets samling av fordon ingår ett fyrtiotal bilar. De flesta är från tiden före andra världskriget och inte sällan av utländskt ursprung. En strävan är därför att efter hand utöka samlingen av svensktillverkade bilar och i någon mån gallra bland de utländska. De senare finns ju ändå representerade vid de stora museerna på kontinenten samtidigt som de förra företrädesvis är av intresse för en svensk publik.

Av svenska bilbyggare återfinns följande med minst en bil i museets samling: AB Södertelje Verkstäder, Vagnfabriks AB, Maskinfabriks AB Scania, AB Scania-Vabis, Åtvidabergs Vagnfabriks AB, AB Thulinverken, Tidaholms Bruks AB, Kalmar Verkstad, Volvo och SAAB. Dessutom finns landets kanske första bil i museet, Gustaf Eriksons åkvagn från 1897 tillverkad vid Surahammars bruk.

Många svenska biltillverkare är dåligt eller inte alls representerade i museet. Särskilt bristfällig är museets uppsättning Volvo-bilar. Tills helt nyligen bestod den av endast en brandbil från 1929, en Amazon årsmodell 1957 i uselt skick samt en från en privatperson inlånad PV

1. Det senaste tillskottet i museets bilsamling, en Volvo 780. Foto Rigmor Söderberg, STM.

2. Synen på tingen ändras snabbt. Det moderna och vardagliga blir på några decennier föråldrat och sällsynt. Överst Gustaf Eriksons åkvagn från 1897, under en Volvo PV 651 från 1929. Annons ur Dædalus 1931.

444 årsmodell 1953. Genom donation från Volvo Personvagnar AB har dock samlingen i år utökats med en ny Volvo 780 årsmodell 1985. Även om målsättningen inte är att samla alla årsmodeller – utan snarare de tekniska milstolparna – så är uppenbarligen luckorna i Volvo-samlingen fortfarande utomordentligt stora. Nämnas kan t ex den första Volvon, ÖV 4, som av verkstadshumorn döptes till Jakob och tillverkades i 205 exemplar 1927–29.

Volvo 780:an är tills vidare utställd i museets maskinhall, där den visas i kontrast till äldre bilar. Musealt intressant blir den säkert först om en eller ett par generationer. I dag kan ju liknande bilar ses ute på gatan.

Jan-Erik Pettersson